

SỬ DỤNG PHẦN MỀM HOT POTATOES ĐỂ SOẠN BÀI TẬP, ÔN THI VÀ KIỂM TRA TRONG GIẢNG DẠY TIẾNG ANH THEO CHUẨN E-LEARNING

USING HOT POTATOES SOFTWARE TO PREPARATE EXERCISES, EXAMINATION AND TEST IN TEACHING ENGLISH IN E-LEARNING STANDARDS

ThS. Lê Trần Khánh Phương

Trung tâm thông tin – Thư viện/Khoa Khoa học Cơ bản–

Trường ĐHXD Miền Tây

Email: khanhphuong@mtu.edu.vn

Điện thoại: 0939 303 355

Ngày nhận bài: 02/03/2023

Ngày gửi phản biện: 13/03/2023

Ngày chấp nhận đăng: 24/03/2023

Tóm tắt:

Ngày nay, đã có rất nhiều công cụ và phần mềm hỗ trợ cho người dạy soạn bài giảng, thiết kế các dạng bài tập và kiểm tra trong giảng dạy tiếng Anh ở các mức độ khác nhau. Một trong những phần mềm theo chuẩn E-Learning và đáp ứng yêu cầu của người dạy tiếng Anh là Hot Potatoes. Trong bài viết này, tác giả mong muốn giới thiệu là phần mềm Hot Potatoes như một công cụ công nghệ thông tin hữu ích trong việc hỗ trợ người dạy thiết kế các dạng bài tập đa dạng, sinh động; giúp cho học sinh, sinh viên trong việc học và luyện tập các kỹ năng tiếng Anh hiệu quả hơn. Cụ thể bài viết sẽ giới thiệu các tính năng hữu ích của Hot Potatoes bao gồm tạo các bài tập dạng câu hỏi, bài tập điền vào chỗ trống, trò chơi ô chữ, bài tập dạng sắp xếp các từ /cụm từ, bài tập dạng sắp xếp các câu trả lời tương ứng với các câu hỏi, và tính năng quản lý số lượng lớn các bài thi và câu hỏi.”

Từ khóa: Hot Potatoes, phần mềm, thiết kế bài tập - bài kiểm tra, chuẩn E-learning.

Abstract:

Nowadays, there are many tools and software to support teachers to prepare lessons, design exercises and tests in teaching English at different levels. One of the software that follows E-learning standards and meets the requirements of English teachers is Hot Potatoes. In this article, the author would like to introduce Hot Potatoes software as a useful information technology tool in helping teachers design diverse and vivid exercises, helping students, students in learning and practicing English skills more effectively. Specifically, the article will introduce useful features of Hot Potatoes including creating question-type exercises, fill-in-the-blank exercises, crossword puzzles, words/phrases arrangement exercises, exercises of sorting answers to the questions, and the ability to manage a large number of tests and questions."

Keywords: *Hot Potatoes, software, design exercises and tests, E-learning standards.*

1. Giới thiệu

Hot Potatoes là phần mềm miễn phí, được thiết kế do nhóm nghiên cứu và phát triển tại Đại học Nhân văn và Trung tâm Truyền thông Victoria và được xử lý bởi Half-Baked Software Inc. Hot Potatoes đã thành phần mềm miễn phí kể từ tháng 10 năm 2009 và lần đầu tiên được phát hành trong phiên bản 2.0 vào tháng 9 năm 1998 tại hội nghị Euro CALL ở Leuven, vương quốc Bỉ. Tại thời điểm này, phần mềm này đang ở phiên bản 7.0.

Phần mềm Hot Potatoes có hỗ trợ multimedia và đáp ứng khá đầy đủ về các chuẩn về E-Learning. Hot Potatoes hỗ trợ việc tạo các loại bài tập điện tử đa dạng sau đó có thể xuất thành dạng HTML hay các Module để đưa lên web thực hiện việc thi hay kiểm tra qua mạng theo kiểu Client-Server.

2. Các chức năng chính của Hot Potatoes.

+ **JQuiz:** Dùng tạo các bài tập hỗ trợ 4 loại câu hỏi "đa lựa chọn", "câu hỏi trả lời ngắn", "câu hỏi hỗn hợp" và "câu hỏi nhiều câu trả lời".

+ **JCloze:** Gồm các bài tập điền vào chỗ trống.

+ **JCross:** Thiết kế những bài tập theo hình thức trò chơi ô chữ Crosswords.

+ **Jmix:** Module dùng để tạo các câu hỏi sắp xếp các từ hoặc cụm từ được cho ngẫu nhiên thành một câu/đoạn hoàn chỉnh theo yêu cầu.

+ **JMatch:** Thiết kế những bài tập gồm các câu hỏi dưới dạng so khớp hay sắp xếp các câu trả lời tương ứng với các câu hỏi.

+ **The Masher:** Dùng để quản lý khi có số lượng lớn các bài thi và câu hỏi.

3. Cài đặt và đăng ký sử dụng chương trình

3.1. Cài đặt

Tải chương trình với mục đích cá nhân miễn phí tại địa chỉ <http://hotpot.uvic.ca/> với dung lượng khoảng 8.5 MB.

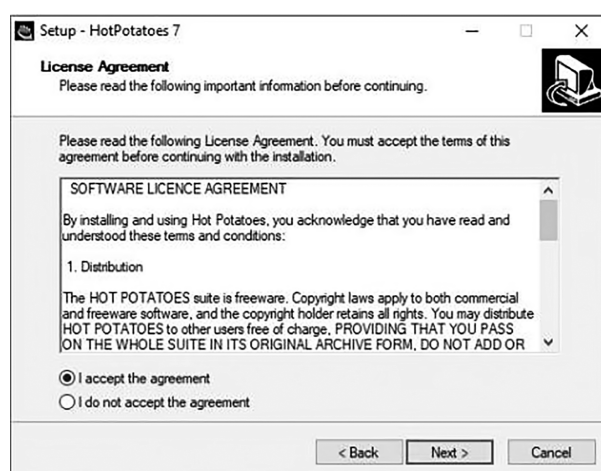
Cài đặt: click đúp vào file

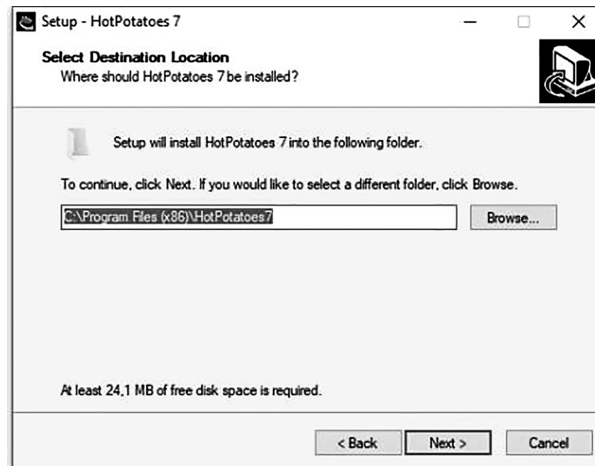
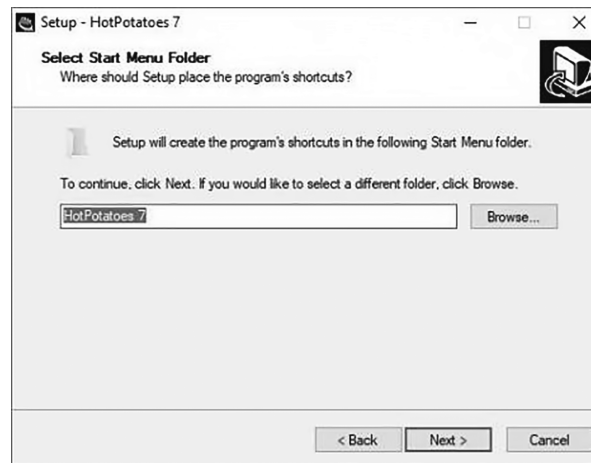
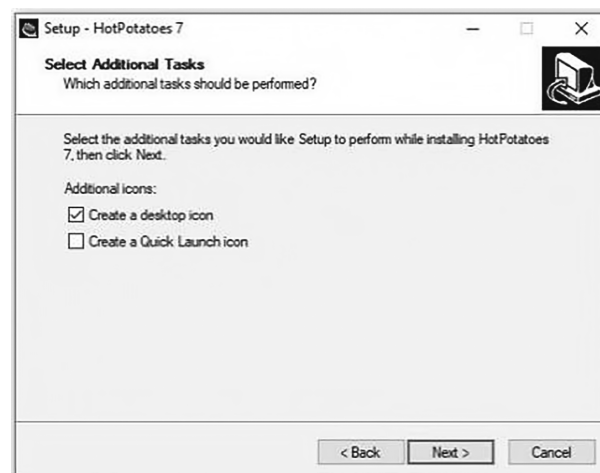
Hình 1: Chọn ngôn ngữ cài đặt > **Ok**

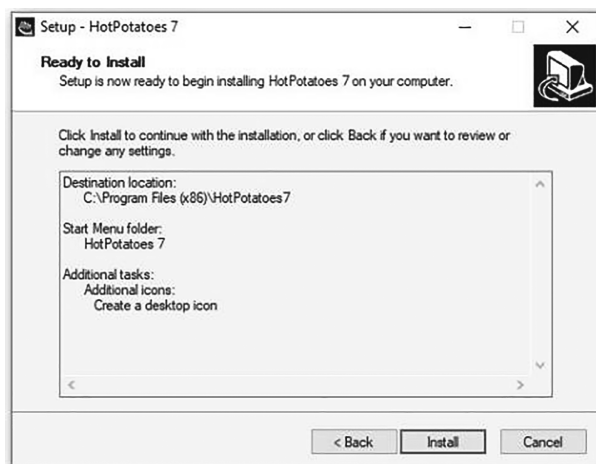

Hình 2: Chọn **Next**

Hình 3: Chọn (I accept the agreement) > **Next**

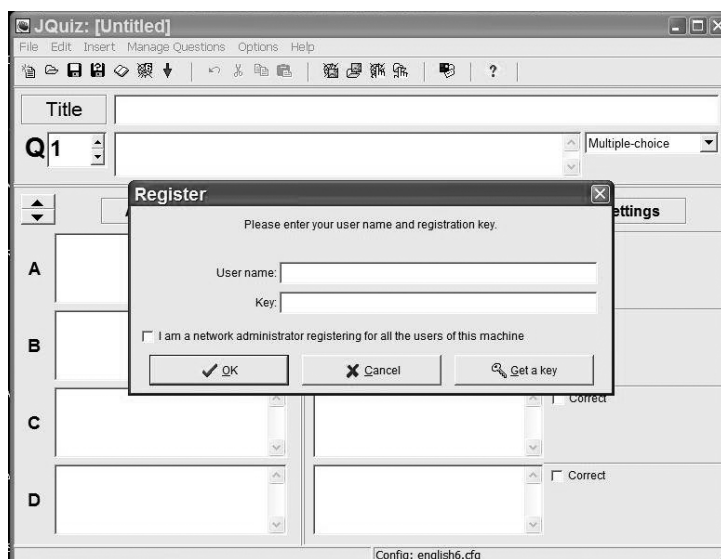
Hình 4: Chọn Next**Hình 5: Chọn Next****Hình 6: Chọn Next**

Hình 7: Chọn **Install** > **Finish**

3.2. Đăng ký sử dụng

Từ giao diện bất kỳ của phần mềm Hot potatoes Click **Help** > **Register**

Hình 8: Đăng ký

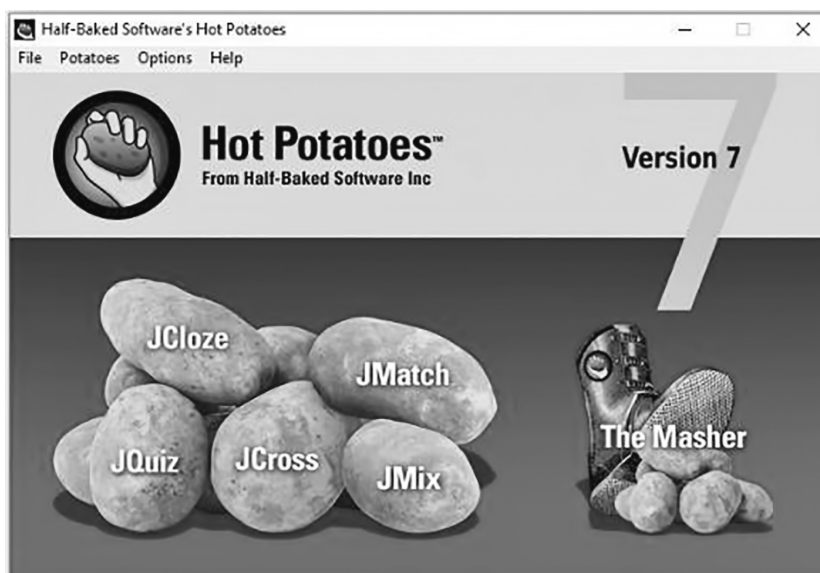
Dùng lệnh **Copy** và **Paste** để bảo đảm nhập đúng **User name** và **Key** vào trang Register. Đánh dấu chọn vào dòng **"I am a network..."**. **OK**

Lưu ý: để có **User name** và **Key**, người sử dụng phải có email và đăng ký qua website <http://hotpot@uvic.ca/reg/register.htm>.

4. Khởi động và cấu hình Hot Potatoes.

4.1. Khởi động Hot Potatoes

Để có thể sử dụng tốt phần mềm này, trước hết cần hiểu rõ các định dạng câu hỏi đa lựa chọn, câu hỏi trả lời ngắn, câu hỏi hỗn hợp, câu hỏi nhiều câu trả lời... Tương ứng với mỗi dạng bài tập, chọn chức năng tương ứng trên giao diện chương trình để thiết kế.

Hình 9: Giao diện phần mềm 7.0

4.2. Một số cấu hình cần thiết chung của Hot Potatoes

- Từ giao diện tương tác của JQuiz (hay bất cứ tính năng nào), vào **Options** > chọn **Configure Output**.

(i). Thẻ **Title/Instructions**: Sửa đổi tiêu đề và giới thiệu của dạng bài tập khi hiển thị dạng HTML (có thể sửa lại tiếng Việt so với dạng mặc định ban đầu là tiếng Anh).

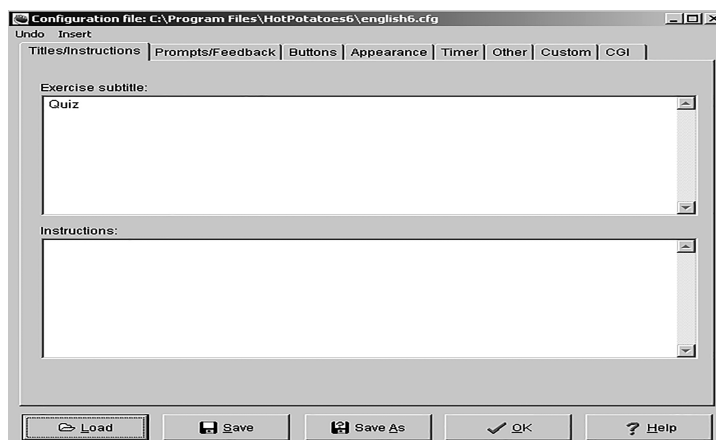
(ii). Thẻ **Prompts/Feedback**: Việt hoá các thông báo hiển thị khi chọn đúng - sai đáp án, hay các tiêu đề phụ khác.

(iii). Thẻ **Buttons**: Việt hoá các nút công cụ khi thiết kế dạng câu hỏi ngắn hay câu hỏi hỗn hợp.

(iv). Thẻ **Appearance**: Điều chỉnh giao diện trang HTML tùy biến.

(v). Thẻ **Timer**: Thiết lập giờ cho bài tập xuất dạng HTML.

(vi). Thẻ **Other**: Thiết lập các thông số như: số câu hỏi tối đa hiển thị trên mỗi trang HTML khi được tải, trộn thứ tự các câu hỏi - câu trả lời, xem điểm sau khi trả lời đúng, xem danh sách các câu trả lời đúng.

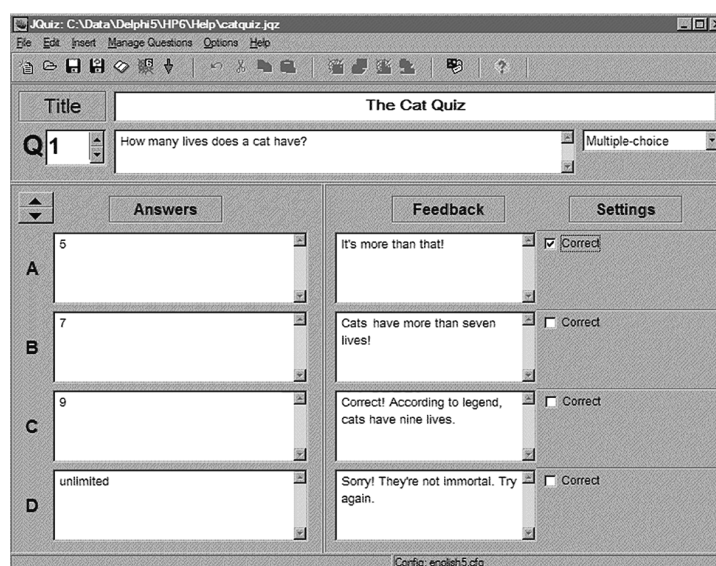
Hình 10. Các tính năng tương tác của Hot Potatoes

5. Soạn thảo các dạng bài tập tương tác.

5.1. Jquiz

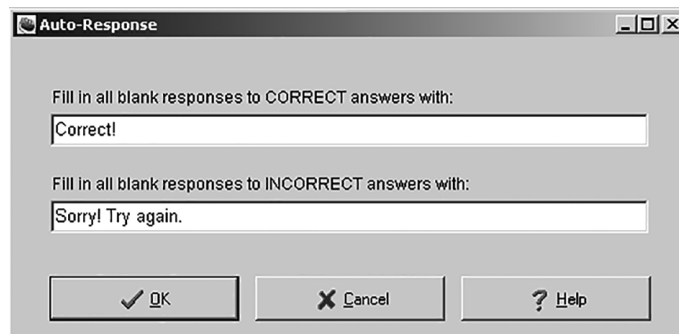
Chức năng này cho phép soạn thảo bài tập theo 4 kiểu câu hỏi: **Multiple-Choice** (câu có nhiều chọn lựa), **Short answer** (câu trả lời ngắn), **Hybrid** (câu hỏi hỗn hợp), **Multiple-select** (câu hỏi nhiều câu trả lời).

- Nhấp chọn chức năng **Jquiz** từ giao diện tương tác.
- Trên cửa sổ **Jquiz** tiến hành nhập các dòng: câu hỏi, bốn lựa chọn cho đáp án, và đáp án đúng nhất.
- Chọn kiểu câu **Multiple Choice** với loại câu hỏi trắc nghiệm một hay nhiều đáp án đúng, các đáp án đúng ta đánh dấu vào mục **Correct**.

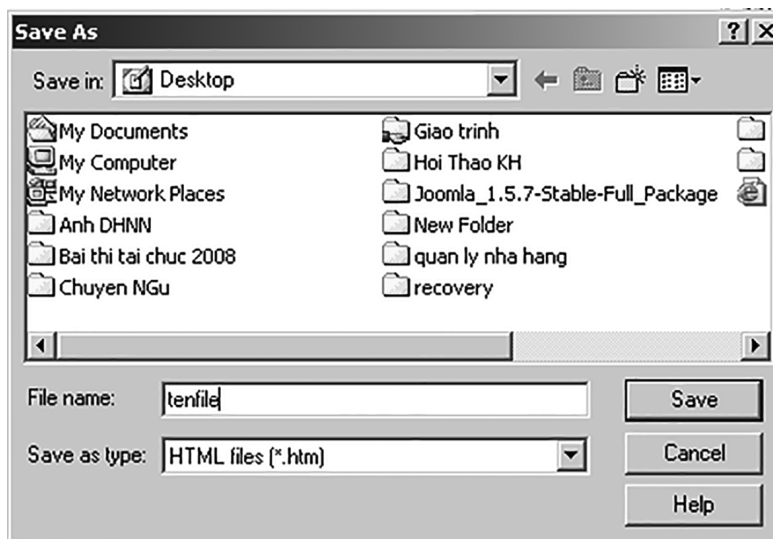
Hình 11. Tính năng **Multiple Choice** với loại câu hỏi trắc nghiệm

- Vào thực đơn **Manage Questions > Auto Response** để thiết kế các thông báo hiển thị đúng hoặc sai cho đáp án.

Hình 12. Tính năng **Auto Response** thiết kế các thông báo hiển thị cho đáp án.

- Nhấp nút công cụ **Export to create HotPot7 web page** (hay ấn **F6**) để đóng gói các câu hỏi **Jquiz** vừa soạn thành dạng **HTML** tương tác.

Hình 13. Xuất dữ liệu ra dạng HTML

- Nhấp nút **Save** để lưu lại các câu hỏi đã thiết kế (dạng.jqz)

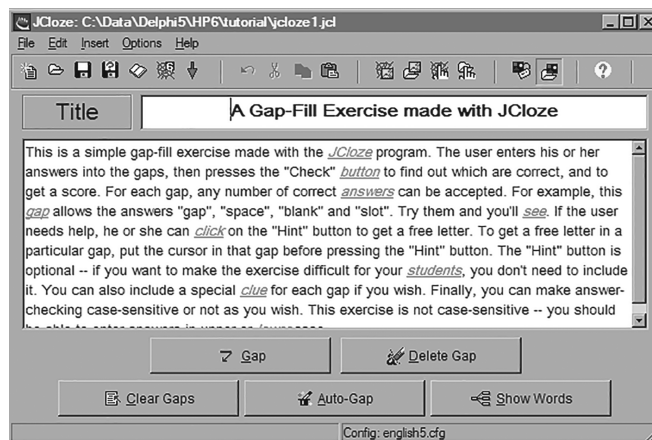
Hướng dẫn thêm:

Thiết kế **JQuiz** theo kiểu **Short answer** (câu trả lời ngắn), **Hybrid** (câu hỏi hỗn hợp).

- Trên giao diện tương tác **JQuiz** chọn dạng câu hỏi ngắn hay câu hỏi hỗn hợp.
- Soạn câu hỏi và đáp án (dạng này chỉ có 1 đáp án).
- Đóng gói các câu hỏi bằng lệnh **Export**.

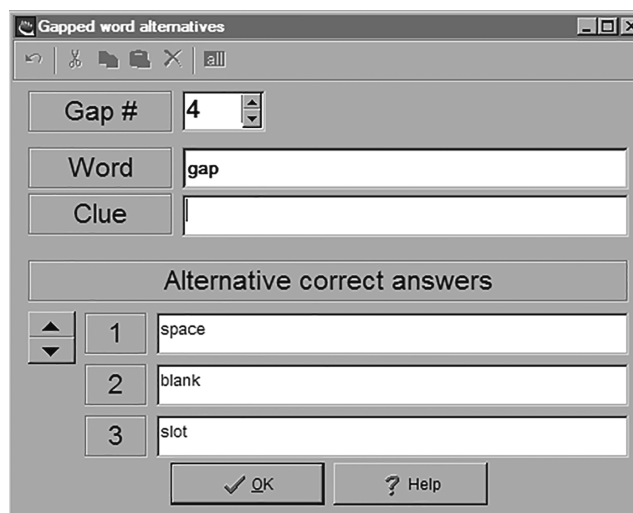
5.2. Jclose

Cung cấp chức năng soạn thảo câu hỏi dạng điền khuyết.

Hình 14. Chức năng soạn thảo câu hỏi dạng điền khuyết.

- Chọn chức năng **Jclose** từ giao diện tương tác **HotPot**.
- Nhập tiêu đề và nội dung câu hỏi vào giao diện tương tác.
- Bôi đen từ cần đục lỗ.
- Nhấp chọn nút **Gap**.
- Nhập đáp án của từ đục lỗ vào mục **Alternative correct answers**.

Hình vẽ 15: Chức năng Jclose

- Nhấp **Ok** để đồng ý.
- Tiếp tục tiến hành tương tự cho các từ cần đục lỗ khác.

Hình 16: Câu hỏi sau khi thiết lập Gap

- Tiến hành đóng gói sản phẩm thành dạng HTML như ở phần **JQuiz**.

Hướng dẫn thêm: Vào **Options > Configure Output** để điều chỉnh một số thông tin cấu hình nhằm làm cho giao diện câu hỏi trực quan và dễ dàng hơn.

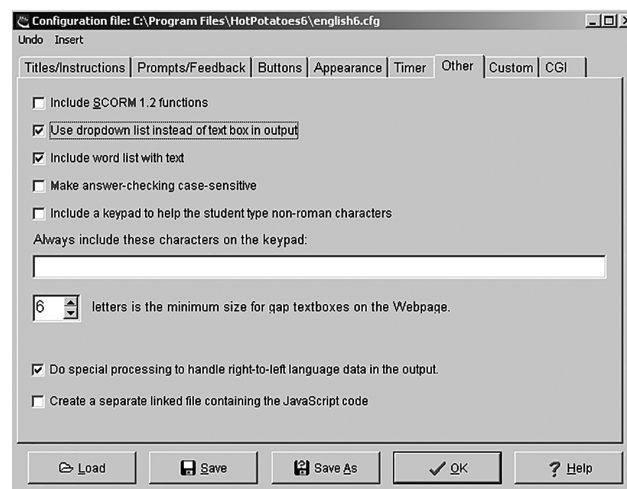
+ Thẻ **Title/Construction**: Việt hoá tiêu đề và yêu cầu của câu hỏi.

+ Thẻ **Timer**: Thời gian làm bài.

+ Thẻ **Other**:

- Chọn **Use dropdown list instead of textbox in output** để hiển thị thêm hộp thoại gợi ý các đáp án trong danh sách thả xuống.

- **Include word list this text**: Hiển thị các từ gợi ý điền vào chỗ trống phía trên đề bài.

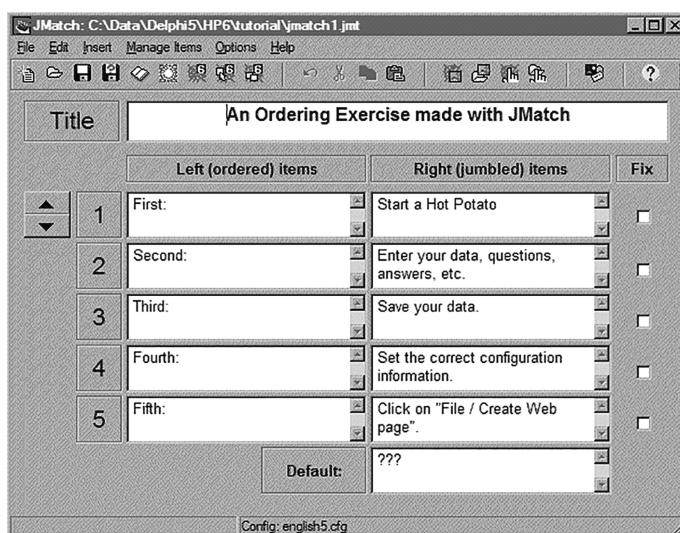
Hình 17: Đóng gói sản phẩm thành dạng HTML

+ Nhấp **OK** để đồng ý.

5.3. Jmatch

Là chức năng giúp tạo ra các kiểu câu hỏi dạng “ghép nối”, **Jmatch** cho phép xuất kết quả thành hai dạng bài tập kiểu ghép nối (kéo - thả) và bài tập dạng chọn lựa kết quả đúng nhất từ danh sách đưa ra.

- Khởi động chức năng **Jmatch** từ giao diện tương tác của **Hotspot 7**.
- Lần lượt nhập vào nội dung câu hỏi và các đáp án tương ứng.

Hình 18: Chức năng tạo các kiểu câu hỏi

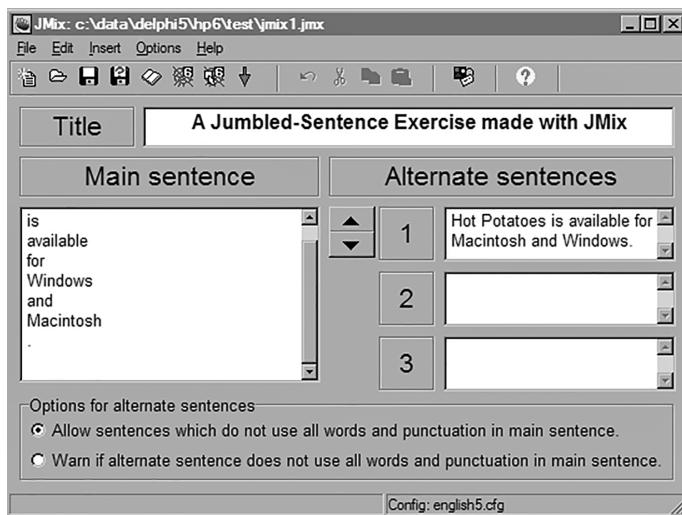
Lưu ý: Nhập kết quả đúng tương ứng ngay sau câu hỏi đề bài.

- Nhấp nút công cụ **Export this exercise to create a drag and drag Web page...** để xuất thành tập tin HTML dạng bài tập kéo thả.
- Nhấp nút công cụ **Export to create a HotPot7...** để xuất thành dạng bài tập chọn đáp án đúng từ danh sách gợi ý.

5.4. Jmix

Giúp tạo ra bài tập dạng ghép từ/câu thành câu/đoạn văn hoàn chỉnh; đây là dạng bài tập rất thường hay gặp trong môn Tiếng Anh.

- Khởi động **JMix** từ giao diện tương tác của **Hotspot 7**.
- Tiến hành nhập các cụm từ của câu vào mục **Main sentence** và đáp án hoàn chỉnh vào mục **Alternate sentences**.

Hình 19: Tạo bài tập dạng ghép từ/câu thành câu/đoạn văn hoàn chỉnh.

- Nhấp nút công cụ **Export this exercise to create a drag and drag Web page....** để xuất thành tập tin HTML dạng bài tập kéo thả cụm từ hoàn chỉnh câu.
- Nhấp nút công cụ **Export to create a HotPot7...** để xuất thành dạng bài tập hoàn chỉnh câu bằng cách nhấp chuột tuần tự vào các cụm từ mà đề bài gợi ý.

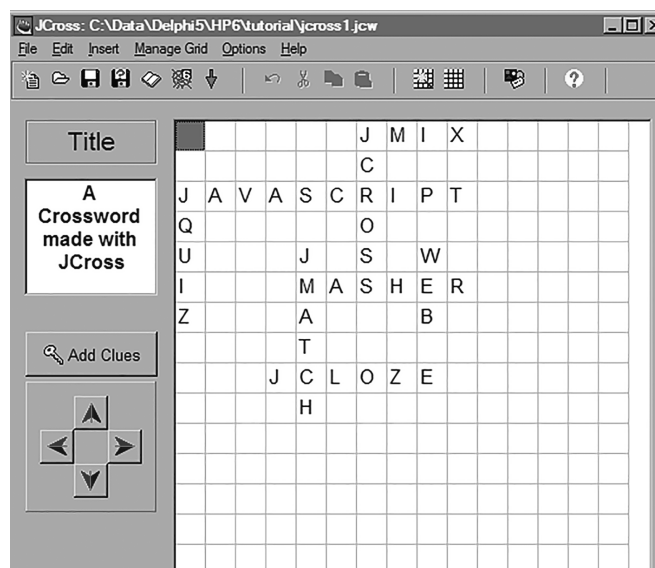
Hướng dẫn thêm:

- Giải bài tập bằng cách kéo các cụm từ gợi ý theo thứ tự đúng xếp thành một hàng ngang để hoàn chỉnh câu, xong nhấp **Check** để kiểm tra.
- Giải bài tập bằng cách nhấp chuột vào các cụm từ gợi ý theo thứ tự đúng để xếp thành một câu hoàn chỉnh ở phía trên.

5.5. Jcross

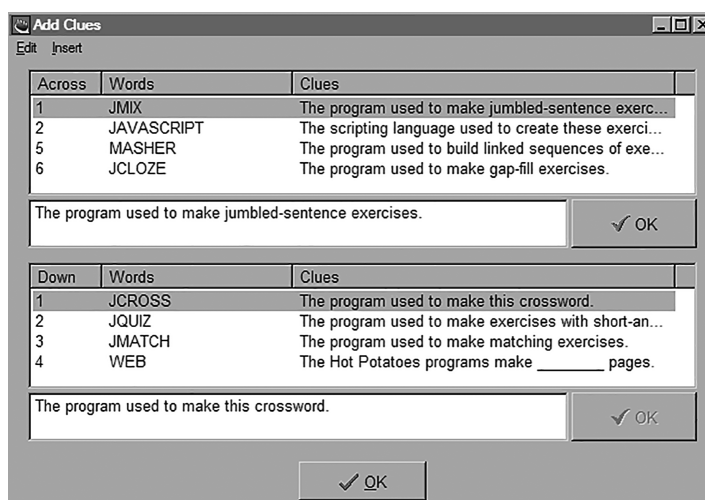
Hỗ trợ việc tạo bài tập ô chữ khá nhanh chóng và dễ dàng.

- Khởi động **Jcross** từ giao diện tương tác của **HotPot 7**.
- Nhập tiêu đề của câu hỏi và các từ khoá của ô chữ dự định tạo.

Hình 20: Tạo bài tập ô chữ.

- Nhấp nút **Add Clues** để nhập gợi ý cho các từ khóa trong dãy ô chữ: gồm có các từ khóa hàng ngang và hàng dọc tương ứng.

Hình 21: Các bước tạo bài tập ô chữ.

Lưu ý: Không được bỏ trống các chú thích cho từ khoá, nếu không **HotPot 7** sẽ báo lỗi trong quá trình xuất thành tập tin **HTML**.

- Nhấp nút công cụ **Export to create a HotPot7...** để xuất câu hỏi ô chữ thành dạng bài tập tin HTML.

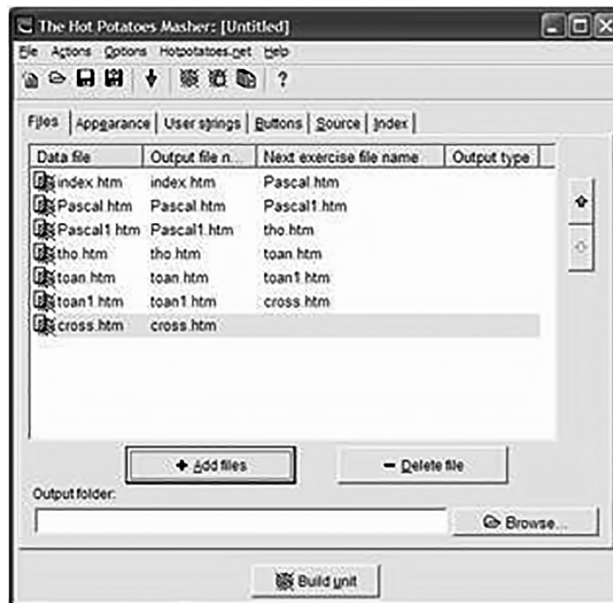
* **Hướng dẫn thêm:** Khi giải ô chữ người dùng nhấp vào từ khoá nào thì gợi ý

tương ứng của từ hàng ngang và hàng dọc sẽ xuất hiện, lúc này nhập đáp án vào khung trống rồi nhấn nút **ENTER**. Sau khi hoàn tất ô chữ nhấn nút **Check** để kiểm tra kết quả đánh giá.

5.6. Masher

Là công cụ thiết kế trợ giúp quản lý một số lượng lớn các bài tập được tạo ra bởi HotPot6, nó biên dịch tất cả các loại bài tập được tạo ra bởi các Module riêng biệt thành một đơn vị: tạo ra mục lục có liên kết để dễ dàng hơn trong việc thao tác.

- Khởi động **Mashet** từ giao diện tương tác của **Hotspot 7**.
- Nhấp nút **Add Files** và đưa vào tất cả các mẫu bài tập đã được làm ra từ các Module riêng của **Hotspot 7** (thường là các tập tin có phần mở rộng ứng với các chức năng ở trên hay các tập tin HTML).
- Nhấp **OK to All** để đồng ý việc đưa vào tất cả.

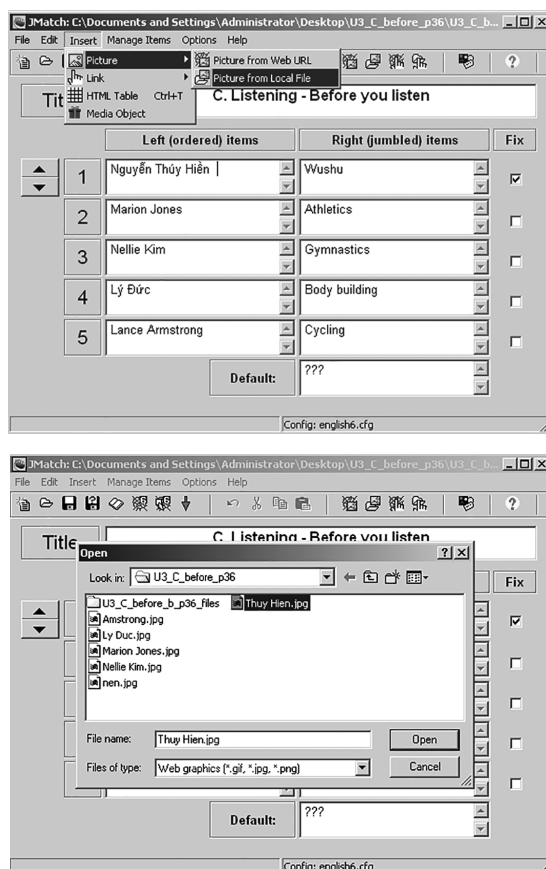

Hình 22: Thao tác với Mashet

- Nhấp nút **Building unit...** để tiến hành xây dựng trang chỉ mục liên kết.

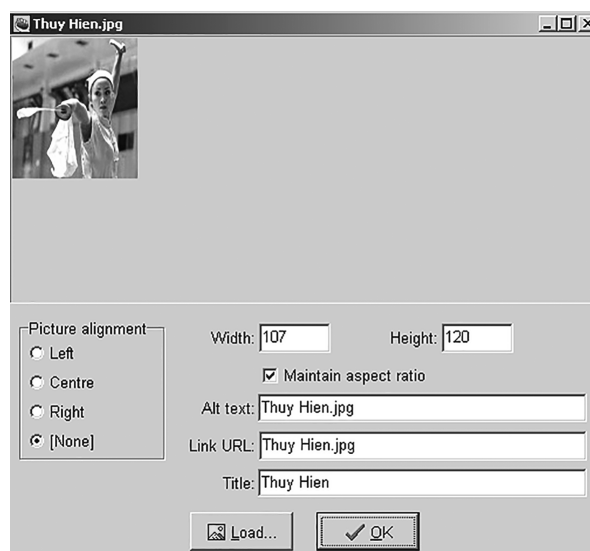
6. Cách chèn hình ảnh trong Hot Potatoes.

- Từ cửa sổ của giao diện chương trình chọn **Insert > Picture > Picture from File Local**.

Hình 23&24: Các bước chèn ảnh

- Chọn đường dẫn đến file ảnh trong máy tính > **Open**

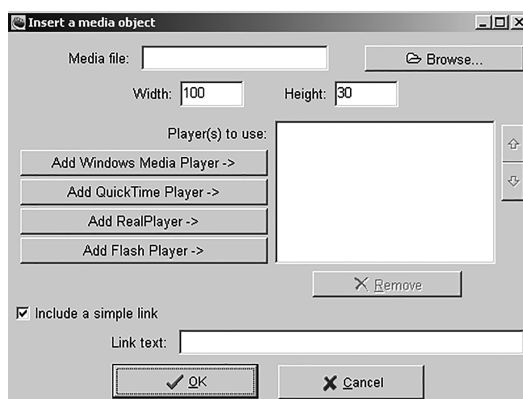
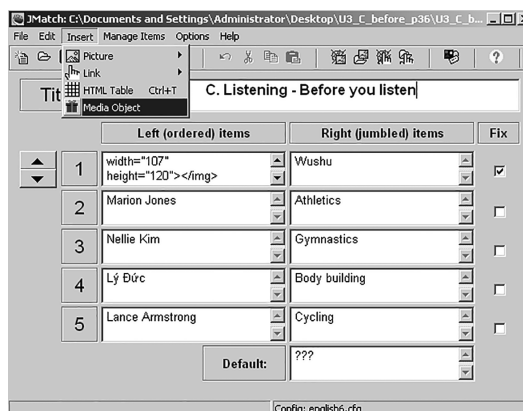

Hình 25: Các bước chèn ảnh

- Lựa chọn vị trí chèn ảnh (**Picture alignment**) và chỉnh kích thước > OK

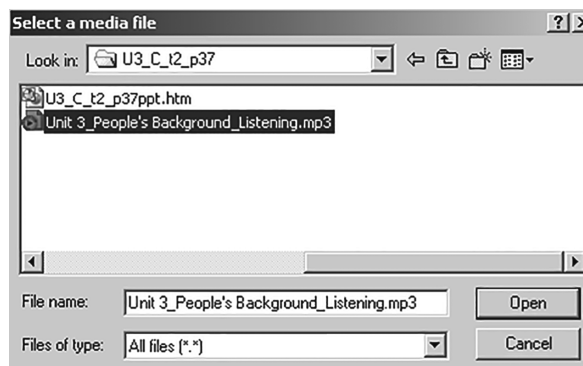
7. Cách chèn audio và video trong Hot Potatoes

- Từ cửa sổ của giao diện chương trình chọn Insert > Media Object.

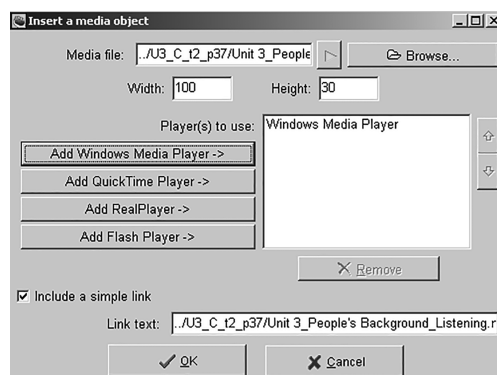
Hình 26&27: Các bước chèn audio và video

- Chọn Browse... tìm đường dẫn đến file video, audio trong máy tính

Hình 28: Các bước chèn audio và video

- Chọn **Open**

Hình 29: Các bước chèn audio và video

- Và chỉnh kích thước mặc định là Width 100 và Height 30
- Chọn Windows Medial Player > **OK**

8. Ưu và nhược điểm khi sử dụng phần mềm Hot Potatoes

Phần mềm này được sử dụng để thiết kế các bài tập nên chủ yếu được dùng trong phần luyện tập, bài tập về nhà. Bên cạnh đó, giáo viên có thể sử dụng để tạo ra các hoạt động trò chơi nhằm cung cấp cho học sinh vốn từ hoặc ôn tập.

8.1. Ưu điểm

- Là phần mềm miễn phí, hỗ trợ thiết kế các hình thức bài tập phong phú, soạn thảo được nhiều dạng câu hỏi trắc nghiệm, được phép chèn hình ảnh; Hỗ trợ xử lý, trộn ngẫu nhiên ngân hàng câu hỏi (kể cả đảo thứ tự đáp án); Có thể soạn thảo bằng tiếng Việt (dùng Unicode) và được phép in ra giấy kèm đáp án (thông qua một phần mềm gõ văn bản Word).

- Cho phép gửi bài trắc nghiệm của mình lên trang HP để học sinh có thể làm thử ở bất kỳ đâu có máy tính nối Internet.

8.2. Nhược điểm

Hot Potatoes không hỗ trợ các ký hiệu toán, lý, hóa còn các môn học khác có thể sử dụng rất tốt và tiện lợi. Tuy nhiên, chúng ta có thể vẫn dùng được HP bằng cách gõ các công thức, biểu thức... của Toán, Lý, Hóa vào Word rồi “chụp hình” các công thức, ký tự đặc biệt đó và đưa vào bằng đường “chèn hình ảnh”.

9. Kết luận về ích lợi của việc sử dụng phần mềm Hot Potatoes

Phần mềm này thích hợp sử dụng để thiết kế các bài tập nên chủ yếu được dùng trong phần luyện tập, bài tập về nhà. Tuy nhiên, giảng viên có thể sử dụng để tạo ra các

hoạt động trò chơi nhằm cung cấp cho sinh viên vốn từ vựng hoặc ôn tập.

Phần mềm **Hot Potatoes** giúp giảng viên tạo ra được các bài tập đa dạng, phong phú, tích hợp được nhiều yếu tố như âm thanh, hình ảnh, tăng thêm tính sinh động và phục vụ cho một số loại hình câu hỏi cần hình ảnh minh họa, chèn một liên kết tới một địa chỉ trang web, hay một vị trí nào đó trong máy tính cục bộ, tiết kiệm được rất nhiều thời gian. Bên cạnh đó, giảng viên có thể khống chế thời gian trả lời và cho điểm tương ứng.

Hot potatoes là một chương trình để tạo các ứng dụng *E-learning* trên www, hỗ trợ việc tạo các bài tập điện tử đa dạng sau đó có thể xuất thành dạng HTML. Giao diện tương tác HTML mang tính tương tác cao.

Trong khuôn khổ bài viết này, tác giả muốn giới thiệu phần mềm Hot Potatoes đến quý đồng nghiệp có một công cụ hỗ trợ trong giảng dạy tiếng Anh. Tác giả cũng muốn đón nhận các ý kiến phản hồi của người sử dụng giúp mở rộng các tính năng của phần mềm này và nhằm đóng góp bài viết này được hoàn chỉnh hơn.

Tài liệu tham khảo:

[1] <https://giaoducthoidai.vn/elearning-thoi-dai-day-va-hoc-cong-nghe-so-2-post268313.html> [Truy cập ngày 16/02/2023]

[2] <https://giaoducthoidai.vn/phan-men-hot-potatoes-cong-cu-ho-tro-soan-gi-ang-chuan-elearning-mien-phi-post328102.html> [Truy cập ngày 16/02/2023]

[3] <http://hotpot.uvic.ca/> [Truy cập ngày 12/02/2023]